

Ο ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
(ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1994

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Εισαγωγικές Διατάξεις

Άρθρο.

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
Δικαστήρια—Δικαστές—Γραμματεία

3. Οικογενειακά Δικαστήρια Θρησκευτικών ομάδων.
4. Έδρα Δικαστηρίων.
5. Μισθός και όροι υπηρεσίας Κοινοτικού Δικαστή.
6. Όρκος ή επίσημη διαβεβαίωση.
7. Προσωρινοί διορισμοί.
8. Γραμματεία.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
Δικαιοδοσία—Δίκαιο

9. Δικαιοδοσία Οικογενειακού Δικαστηρίου.
10. Απόφαση κατά πλειοψηφία.
11. Εφαρμοζόμενο δίκαιο.
12. Πρακτική και Δικονομία.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Απόπειρα Συνδιαλλαγής και Πνευματική Λύση του Γάμου

13. Ερμηνεία.
14. Γνωστοποίηση πρόθεσης έγερσης αγωγής διαζυγίου.
15. Πρόσκληση για συνδιαλλαγή.
16. Κοινοποίηση του αποτελέσματος της συνδιαλλαγής.
17. Καταχώρηση αγωγής διαζυγίου.
18. Πνευματική λύση του γάμου.
19. Επίδοση ειδοποιήσεων κτλ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων

20. Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων.
21. Εξουσίες Οικογενειακών Δικαστηρίων σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
Μαρτυρία και Απόδειξη

22. Μαρτυρία και απόδειξη.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ
Συνεδρίες Δικαστηρίου

23. Τόπος συνεδρίας Οικογενειακών Δικαστηρίων
24. Ώρες λειτουργίας Οικογενειακών Δικαστηρίων.
25. Εφέσεις.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ
Ποικίλες Διατάξεις

26. Τήρηση πρακτικών.
27. Αρχείο.
28. Σφραγίδα.
29. Σφράγιση ενταλμάτων κτλ.
30. Διαδικαστικός Κανονισμός.
31. Λύση γάμου μόνο από το Οικογενειακό Δικαστήριο.
32. Έναρξη ισχύος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμος του 1994 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 87(Ι) του 1994

**Ο ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
(ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1994**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμος του 1994.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Εισαγωγικές Διατάξεις

Εμπνεύα.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια, οι όροι—

- (α) “Ανώτατο Δικαστήριο”
“Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής”
“γαμική διαφορά”
“Δημοκρατία”
“διαδικαστικός κανονισμός”
“δικαστής”
“θέμα”
“Πρόεδρος Επαρχιακού Δικαστηρίου”
“Σύνταγμα”
“υπάλληλος”

έχουν την έννοια που τους δίνει το άρθρο 2 των περι Δικαστηρίων Νόμων.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
16 του 1983
29 του 1983
41 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
237 του 1991
42(Ι) του 1992
43(Ι) του 1992.

- (β) “δίκη διαζυγίου” σημαίνει δίκη στην οποία ζητείται είτε η λύση γάμου που έχει ιερολογηθεί σύμφωνα με τους θρησκευτικούς κανόνες θρησκευτικής ομάδας είτε η λύση πολιτικού γάμου μεταξύ προσώπων που ανήκουν στην ίδια θρησκευτική κοινότητα:

“Θρησκευτική ομάδα” σημαίνει θρησκευτική ομάδα για την οποία ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 2.3 του Συντάγματος:

“Οικογενειακό Δικαστήριο” σημαίνει Οικογενειακό Δικαστήριο θρησκευτικής ομάδας συγκροτούμενο σύμφωνα με το άρθρο 3.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Δικαστήρια—Δικαστές—Γραμματεία

3.—(1) Τα Οικογενειακά Δικαστήρια θρησκευτικών ομάδων συγκροτούνται—

Οικογενειακά
Δικαστήρια
θρησκευτικών
ομάδων.

- (α) Σε δίκη για διαζύγια από τρεις δικαστές, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (2):
- (β) σε κάθε άλλη δίκη από έναν από τους δικαστές, του Οικογενειακού Δικαστηρίου που δεν είναι το κοινοτικό μέλος αυτού:

(2) Οι δικαστές που αναφέρονται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) είναι—

- (α) Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, τον οποίο ορίζει το Ανώτατο Δικαστήριο από τα Μέλη της Δικαστικής Υπηρεσίας, και
- (β) δύο μέλη, από τα οποία το ένα είναι Επαρχιακός Δικαστής και ορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο (το οποίο στη συνέχεια θα καλείται “τακτικό μέλος”) και το άλλο είναι εκπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας στην οποία ανήκουν οι διάδικοι και το οποίο επιλέγεται από κατάλογο πέντε προσώπων που υποδεικνύεται από τον εκπρόσωπό της στη Βουλή των Αντιπροσώπων και διορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Η διάρκεια της θητείας του μέλους αυτού, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), είναι για δύο μόνο χρόνια. Το μέλος αυτό του δικαστηρίου θα καλείται “κοινοτικό μέλος”.

(3) Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν καθίσταται δυνατή η υπόδειξη κοινοτικού μέλους του Δικαστηρίου, το Ανώτατο Δικαστήριο, κατόπιν αίτησης διάδικου ή του εκπροσώπου της θρησκευτικής ομάδας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, δύναται να διορίσει Επαρχιακό Δικαστή ως δεύτερο μέλος του Δικαστηρίου ή δύναται να εγκρίνει την εκδίκαση της υπόθεσης από τον Πρόεδρο και το τακτικό μέλος μόνο.

(4) Στις περιπτώσεις όπου η θητεία κοινοτικού μέλους εκπνέει προτού συμπληρωθεί η διαδικασία για λύση γάμου στην οποία έλαβε μέρος, το μέλος αυτό δικαιούται να λαμβάνει μέρος στη διαδικασία μέχρις ότου αυτή συμπληρωθεί, παρά το γεγονός ότι έχει διοριστεί στη θέση του νέο κοινοτικό μέλος.

4. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια συνεδριάζουν στη Λευκωσία.

Έδρα
Δικαστηρίων.

5. Το κοινοτικό μέλος Δικαστηρίου δικαιούται αποζημίωση για τις υπηρεσίες που προσφέρει δυνάμει του παρόντος Νόμου, η οποία ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Μισθός και
όροι υπηρεσίας
Κοινοτικού
Δικαστή.

6. Τα μέλη του Δικαστηρίου οφείλουν, αν δεν το έχουν ήδη πράξει προηγουμένως, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του λειτουργήματός τους να ομώσουν ή να δώσουν επίσημη διαβεβαίωση και να υπογράψουν ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου ή δύο τουλάχιστο μελών του το δικαστικό όρκο ή διαβεβαίωση με ίδιο περιεχόμενο όπως και αυτό του δικαστικού όρκου που καθορίζεται στον Πίνακα των περί Δικαστηρίων Νόμων.

Όρκος ή
επίσημη
διαβεβαίωση.

Προσωρινοί
διορισμοί.

7.—(1) Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή ανικανότητας του Προέδρου ή τακτικού μέλους το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να διορίσει μέλος της δικαστικής υπηρεσίας ισόβαθμο του μέλους το οποίο θα αναπληρώσει, για να εκτελεί τα καθήκοντα και να ασκεί τις εξουσίες Προέδρου ή τακτικού μέλους του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

(2) Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή ανικανότητας του κοινοτικού μέλους του Οικογενειακού Δικαστηρίου, το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να διορίσει πρόσωπο το οποίο έχει τα προσόντα για διορισμό του ως κοινοτικού μέλους και το οποίο υποδεικνύεται από τον εκπρόσωπο της θρησκευτικής ομάδας, ακολουθώντας την ίδια διαδικασία όπως και για το διορισμό του κοινοτικού μέλους του Οικογενειακού Δικαστηρίου, για να εκτελεί τα καθήκοντα και να ασκεί τις εξουσίες του κοινοτικού μέλους για το χρονικό διάστημα και υπό τους όρους που ορίζονται στο έγγραφο διορισμού.

(3) Σε περίπτωση που εκπρόσωπος της θρησκευτικής ομάδας δεν υποδεικνύει κατάλληλο ή οποιοδήποτε πρόσωπο για διορισμό του ως προσωρινού κοινοτικού μέλους του δικαστηρίου, το Ανώτατο Δικαστήριο διορίζει Επαρχιακό Δικαστή ως αναπληρωτή ακολουθώντας τη διαδικασία που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

(4) Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται εκ των προτέρων να διορίσει πρόσωπα τα οποία θα εκτελούν δυνάμει του παρόντος άρθρου τα καθήκοντα του Προέδρου ή των μελών του Οικογενειακού Δικαστηρίου σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή ανικανότητάς τους.

Γραμματεία.

8. Ο Αρχιπρωτοκολλητής και οι υπάλληλοι των Πρωτοκολλητειών των Επαρχιακών Δικαστηρίων θα ασκούν καθήκοντα Γραμματείας των Οικογενειακών Δικαστηρίων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Δικαιοδοσία—Δίκαιο

Δικαιοδοσία
Οικογενειακού
Δικαστηρίου.

9. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια θα ασκούν τη δικαιοδοσία και τις εξουσίες που τους ανατίθενται δυνάμει του Άρθρου 111 του Συντάγματος, του παρόντος Νόμου και οποιοδήποτε άλλου νόμου.

Απόφαση
κατά
πλειοψηφία.

10. Οι αποφάσεις του Οικογενειακού Δικαστηρίου, όταν αποτελείται από περισσότερους του ενός δικαστές, λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.

Εφαρμόζόμενο
δίκαιο.
Παράρτημα Α'.

11. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια—

(α) Κατά την εκδίκαση αγωγών διαζυγίου θα εφαρμόζουν τις διατάξεις του Παραρτήματος Α'.

(β) κατά την εκδίκαση οποιουδήποτε άλλου ζητήματος θα εφαρμόζουν το δίκαιο που εφαρμόζεται για τους ανήκοντες στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία.

Πρακτική
και Δικονομία.

12.—(1) Η δικαιοδοσία των Οικογενειακών Δικαστηρίων θα ασκείται σύμφωνα με τη δικονομία και πρακτική που καθορίζεται από οποιοδήποτε Διαδικαστικό Κανονισμό που εκδίδεται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

(2) Μέχρι την έκδοση Διαδικαστικού Κανονισμού δυνάμει του εδαφίου (1), τα Οικογενειακά Δικαστήρια θα ακολουθούν, κατά το δυνατόν, τους Διαδικαστικούς Κανονισμούς, τη δικονομία και πρακτική που ακολουθείται κατά την εκδίκαση αστικών υποθέσεων.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Απόπειρα Συνδιαλλαγής και Πνευματική Λύση του Γάμου

13. Για σκοπούς του παρόντος Μέρους—

Εξηγεία

“γάμος” σημαίνει γάμο που έχει ιερολογηθεί σύμφωνα με τους θρησκευτικούς κανόνες της θρησκευτικής ομάδας στην οποία οι διάδικοι ανήκουν·

“θρησκευτικός ηγέτης” σημαίνει τον ανώτερο θρησκευτικό ηγέτη της ομάδας στην οποία οι διάδικοι ανήκουν.

14.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) καμιά αγωγή για τη λύση γάμου δεν καταχωρείται, αν δε δοθεί προηγουμένως γνωστοποίηση στον αρμόδιο θρησκευτικό ηγέτη σύμφωνα με τον τύπο που εκτίθεται στο Παράρτημα Β'·

Γνωστοποίηση πρόθεσης έγερσης αγωγής διαζυγίου. Παράρτημα Β'.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που—

(α) Σύμφωνα με τους θρησκευτικούς νόμους και κανόνες της θρησκευτικής ομάδας δεν επιτρέπεται το διαζύγιο·

(β) αν ο επικαλούμενος με την αγωγή λόγος για τη λύση του γάμου είναι η αφάνεια ή η φρενοβλάβεια του άλλου συζύγου ή αν ο επικαλούμενος λόγος είναι και λόγος ακύρωσης του γάμου.

(3) Απόδειξη της αποστολής της γνωστοποίησης στο θρησκευτικό ηγέτη γίνεται με την κατάθεση στη Γραμματεία του αρμόδιου Οικογενειακού Δικαστηρίου της απόδειξης ταχυδρόμησης ή παραλαβής συστημένης επιστολής ή οποιουδήποτε στοιχείου για την αποστολή ή την επίδοσή της.

15.—(1) Ο θρησκευτικός ηγέτης, αφού πάρει τη γνωστοποίηση και την καταχωρίσει στο Μητρώο Γνωστοποιήσεων που τηρεί, προσκαλεί με γραπτή ειδοποίηση τους συζύγους να εμφανιστούν αυτοπροσώπως ενώπιόν του και καταβάλλει προσπάθεια για συνδιαλλαγή τους με όλα τα πρόσφορα κατά την κρίση του πνευματικά μέσα, σε προθεσμία τριών μηνών από την απίδοση της γνωστοποίησης.

Πρόσκληση για συνδιαλλαγή.

(2) Ο τρόπος και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν από το θρησκευτικό ηγέτη για συνδιαλλαγή δεν ελέγχονται.

16. Ο θρησκευτικός ηγέτης δίνει στους συζύγους βεβαίωση τόσο στην περίπτωση που έγινε προσπάθεια για συνδιαλλαγή και αυτή πέτυχε ή απέτυχε, όσο και στην περίπτωση που δεν έγινε τέτοια προσπάθεια.

Κοινοποίηση του αποτελέσματος της συνδιαλλαγής.

17. Μετά την παρέλευση τριών μηνών από τη λήψη της γνωστοποίησης από το θρησκευτικό ηγέτη, η προσπάθεια συνδιαλλαγής θεωρείται ότι απέτυχε, αν στο μεταξύ δεν έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 16 βεβαίωση, και καθένας από τους συζύγους δικαιούται να καταχωρίσει αγωγή για λύση του γάμου στο Οικογενειακό Δικαστήριο.

Καταχώρηση αγωγής διαζυγίου.

18.—(1) Μετά την έκδοση της απόφασης για λύση του γάμου και αφού καταστεί τελεσίδικη, αντίγραφό της θα αποστέλλεται από τον Πρωτοκολλητή του Οικογενειακού Δικαστηρίου που την εξέδωσε στο θρησκευτικό ηγέτη, για να προβεί και στην πνευματική λύση του γάμου.

Πνευματική λύση του γάμου.

(2) Ο θρησκευτικός ηγέτης προβαίνει στην πνευματική λύση του γάμου σε διάστημα δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Αν ο θρησκευτικός ηγέτης για οποιοδήποτε λόγο δεν προβεί στην πνευματική λύση του γάμου, το κύρος της περί διαζυγίου απόφασης δεν επηρεάζεται.

19. Οι αιτήσεις, προσκλήσεις, ειδοποιήσεις και κοινοποιήσεις που γίνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος Νόμου θεωρούνται ότι έγιναν νόμιμα, αν επιδοθούν προσωπικά ή σταλούν με διπλοσυστημένη επιστολή στην τελευταία διεύθυνση του προσώπου στο οποίο απευθύνονται.

Επίδοση ειδοποιήσεων κλπ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων

Εξουσίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων.

20.—(1) Τα Οικογενειακά Δικαστήρια ασκούν, τηρουμένων των αναλογιών, όλες τις εξουσίες που διαλαμβάνονται στο Τέταρτο Μέρος των περί Δικαστηρίων Νόμων.

Κεφ. 6.
11 του 1965
161 του 1989.

(2) Τα Οικογενειακά Δικαστήρια ασκούν επίσης όλες τις εξουσίες που παρέρχονται στα Επαρχιακά Δικαστήρια δυνάμει του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου.

Εξουσίες Οικογενειακών Δικαστηρίων σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης.

21.—(1) Σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης ή σε περίπτωση που δίνεται γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 14 ή σε περίπτωση που καταχωρείται αγωγή διαζυγίου, το Οικογενειακό Δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση ενός από τους συζύγους, εφόσον το επιβάλλουν λόγοι επιείκειας και ενόψει των ειδικών συνθηκών του καθενός από τους συζύγους και του συμφέροντος των παιδιών, να παραχωρήσει στον ένα σύζυγο την αποκλειστική χρήση ολόκληρου ή τμήματος του ακινήτου που χρησιμεύει ως κύρια διαμονή των ιδίων (οικογενειακή στέγη), ανεξάρτητα από το ποιος από αυτούς είναι κύριος ή έχει απέναντι στον κύριο το δικαίωμα της χρήσης του. Η απόφαση του Οικογενειακού Δικαστηρίου υπόκειται σε αναθεώρηση, όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις. Αν το δικαίωμα χρήσης της οικογενειακής στέγης πηγάζει από σχέση εργασίας ανάμεσα στον έναν από τους συζύγους και ένα τρίτο, η παραχώρηση της χρήσης της στον άλλο σύζυγο από το Οικογενειακό Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, μπορεί να γίνει, μόνο εφόσον συναινεί σ' αυτό και ο τρίτος.

(2) Σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης ή σε περίπτωση που δίνεται γνωστοποίηση στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 14 ή σε περίπτωση που καταχωρείται αγωγή διαζυγίου, καθένας από τους συζύγους δικαιούται να παραλάβει τα κινητά που του ανήκουν, ακόμη και αν τα χρησιμοποιούσαν και οι δύο ή και μόνος ο άλλος σύζυγος. Υποχρεούται όμως να παραχωρήσει στον άλλο σύζυγο τη χρήση των οικιακών αντικειμένων που του είναι απολύτως απαραίτητα για τη χωριστή του εγκατάσταση, αν το επιβάλλουν οι περιστάσεις για λόγους επιείκειας.

(3) Οι σύζυγοι κατανέμουν, σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης ή σε περίπτωση που δίδεται γνωστοποίηση στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 14 ή σε περίπτωση που καταχωρείται αγωγή διαζυγίου, τη χρήση των κινητών που ανήκουν και στους δύο, σύμφωνα με τις προσωπικές τους ανάγκες. Αν διαφωνούν, η κατανομή γίνεται από το Οικογενειακό Δικαστήριο, που μπορεί να επιδικάσει εύλογη αποζημίωση για τη χρήση που παραχωρεί.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Μαρτυρία και Απόδειξη

Μαρτυρία και απόδειξη.

22. Οι πρόνοιες του Πέμπτου Μέρους των περί Δικαστηρίων Νόμων, αναφορικά με τους μάρτυρες και την απόδειξη, θα ισχύουν και θα εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και στη διαδικασία ενώπιον των Οικογενειακών Δικαστηρίων.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Συνεδρίες Δικαστηρίου

Τόπος συνεδρίας Οικογενειακών Δικαστηρίων.

23. Οι συνεδρίες των Οικογενειακών Δικαστηρίων θα γίνονται σε κτίριο που ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα παραχωρεί για το σκοπό αυτό.

24. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια, με επιφύλαξη οποιουδήποτε Διαδικαστικού Κανονισμού, θα λειτουργούν καθόλη τη διάρκεια του έτους όλες τις εργάσιμες για τη δημόσια υπηρεσία ημέρες.

Όλες λειτουργίες Οικογενειακών Δικαστηρίων.

25. Οι αποφάσεις των Οικογενειακών Δικαστηρίων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον Δευτεροβάθμιου Οικογενειακού Δικαστηρίου. Το Δευτεροβάθμιο Οικογενειακό Δικαστήριο απαρτίζεται από τρεις δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου, που ορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο για περίοδο δύο χρόνων. Το Δευτεροβάθμιο Οικογενειακό Δικαστήριο, κατά την ακρόαση και τη διάγνωση οποιασδήποτε έφεσης, δε θα δεσμεύεται από απόφαση του Πρωτόδικου Δικαστηρίου για τα πραγματικά γεγονότα και θα έχει εξουσία να αναθεωρεί προσαχθείσες αποδείξεις, να συνάγει τα δικά του συμπεράσματα, να ακούει και να δέχεται περαιτέρω αποδεικτικά μέσα και, όπου οι περιστάσεις της υπόθεσης το απαιτούν, να επανακροάται μάρτυρες και να εκδίδει οποιαδήποτε απόφαση ή διάταγμα που οι περιστάσεις της υπόθεσης δικαιολογούν, περιλαμβανομένου και διατάγματος για επανακρόαση της υποθέσεως από το δικαστήριο που την εκδίκασε ή άλλο αρμόδιο δικαστήριο.

Εφέσεις.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΩΟ Ποικίλες Διατάξεις

26. Σε κάθε διαδικασία ενώπιον Οικογενειακού Δικαστηρίου τηρούνται πρακτικά και σημειώσεις για τη μαρτυρία που προσάγεται.

Τήρηση πρακτικών.

27. Το Δικαστήριο θα τηρεί τα βιβλία που καθορίζονται σε Διαδικαστικό Κανονισμό ή που προβλέπονται σε διαταγή που εκδίδει το Ανώτατο Δικαστήριο για την καταχώριση των διαταγμάτων ή οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας για την οποία υπάρχει διαταγή για καταχώριση.

Αρχείο.

28. Το Οικογενειακό Δικαστήριο θα έχει και θα χρησιμοποιεί, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, σφραγίδα που θα φέρει το όνομά του.

Σφραγίδα.

29. Τα εντάλματα, διατάγματα και άλλα έγγραφα που εκδίδονται από Οικογενειακό Δικαστήριο θα σφραγίζονται με τη σφραγίδα του Δικαστηρίου το οποίο τα έχει εκδώσει.

Σφράγιση ενταλμάτων κλπ.

30. Το Ανώτατο Δικαστήριο μπορεί να εκδίδει Διαδικαστικό Κανονισμό, που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Διαδικαστικός Κανονισμός.

31. Μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου καμιά λύση γάμου (μη περιλαμβανομένης της ακύρωσης γάμου) δεν είναι έγκυρη, εκτός από λύση γάμου που έχει διαταχθεί από Οικογενειακά Δικαστήρια που έχουν συσταθεί δυνάμει του παρόντος Νόμου:

Λύση γάμου μόνο από το Οικογενειακό Δικαστήριο.

Νοείται ότι η διάταξη αυτή δεν επηρεάζει λύση γάμου που έχει διαταχθεί σε διαδικασία διαζυγίου που άρχισε πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

32. Ο Νόμος αυτός τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1995.

Έναρξη ισχύος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α (Άρθρο 11)

1. Λόγοι διαζυγίου.

Οι λόγοι διαζυγίου είναι οι πιο κάτω:

- (α) Οποιοσδήποτε λόγος δυνάμενος να επηρεάσει το κύρος του γάμου σύμφωνα με τον εκκλησιαστικό νόμο της θρησκευτικής ομάδας στην οποία οι σύζυγοι ανήκουν·

- (β) μοιχεία διαπραχθείσα από τον άλλο σύζυγο·
- (γ) επανειλημμένη άσκηση βίας εκ μέρους του εναγόμενου. Ως άσκηση βίας λογίζεται κάθε πράξη η οποία ασκείται εναντίον του άλλου συζύγου ή τέκνων του και η οποία δυνατό να έχει ως αποτέλεσμα το σοβαρό κλονισμό της φυσικής ή ψυχικής υγείας του θύματος·
- (δ) τελεσιδικη καταδίκη συζύγου σε φυλάκιση πέραν της επταετίας σε σχέση με οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα ή σε φυλάκιση έξι μηνών για αδίκημα άσκησης βίας εναντίον του ενάγοντος·
- (ε) αφάνεια του άλλου συζύγου·
- (στ) αδικαιολόγητη εγκατάλειψη του ενάγοντος για περίοδο πέραν των δύο ετών:

Νοείται ότι επανειλημμένες μακρές αδικαιολόγητες εγκαταλείψεις οι οποίες, όταν αθροιστούν, υπερβαίνουν τη διετία σε περίοδο 4 ετών συνιστούν λόγο διαζυγίου·

- (ζ) ανικανότητα ενός εκ των συζύγων προς εκτέλεση των συζυγικών καθηκόντων η οποία υφίστατο κατά τη σύναψη του γάμου και η οποία παρατείνεται για έξι μήνες και υφίστατο κατά την έγερση της αγωγής:

Νοείται ότι δε χωρεί λόγος διαζυγίου στην περίπτωση κατά την οποία ο ενάγων γνώριζε για την ανικανότητα του άλλου συζύγου πριν από τη σύναψη του γάμου·

- (η) επίμονη παρεμπόδιση της τεκνογονίας παρά την αντίθετη επιθυμία του άλλου συζύγου·
- (θ) φρενοβλάβεια του ενός συζύγων παρατεινόμενη αδιαλείπτως για τρία χρόνια που καθιστά τη συμβίωση αφόρητη.
- (ι) κλονισμός των σχέσεων μεταξύ των συζύγων σε τέτοιο βαθμό, από λόγο που αφορά το πρόσωπο του εναγόμενου ή και των δύο συζύγων, ώστε η εξακολούθηση της έγγαμης σχέσης να είναι ουσιαστικά αφόρητη για τον ενάγοντα.

2. Συμπληρωματικές πρόνοιες.

Οι λόγοι διαζυγίου εφαρμόζονται τηρουμένων των πιο κάτω διατάξεων:

- (α) Η μοιχεία ως λόγος διαζυγίου δεν ευσταθεί, αν αποδειχθεί ότι ο ενάγων συναίνεσε στη διάπραξη της μοιχείας από τον εναγόμενο ή αν μετά τη διαπίστωση της διαπραχθείσας μοιχείας εξακολούθησε να έχει συζυγικές σχέσεις μετά του εναγόμενου συζύγου για περίοδο έξι μηνών.
- (β) Η αίτηση διαζυγίου όταν στηρίζεται στο λόγο της φυλάκισης (λόγος 1(δ)) ή στο λόγο της αφάνειας (λόγος 1(ε)) γίνεται δεκτή μόνο όταν παρέλθουν δύο χρόνια από την καταδίκη και εφόσον η καταδίκη συνεχίζεται ή όταν παρέλθουν τρία χρόνια από την ημέρα που χάθηκε ο σύζυγος και δε λήφθηκαν ειδήσεις σχετικά με αυτό.
- (γ) Αίτηση διαζυγίου η οποία στηρίζεται στο λόγο άσκησης βίας (λόγος 1(γ)) απορρίπτεται, αν αποδειχθεί ότι μετά τα γεγονότα στα οποία στηρίζεται η αίτηση ο συζυγικός βίος συνεχίστηκε ομαλά για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους.

- (δ) Όταν η αίτηση διαζυγίου στηρίζεται στο λόγο της εγκατάλειψης (λόγος 1(στ)), η περίοδος η αναφερόμενη στο λόγο αυτό αναστέλλεται για όση περίοδο ο εναγόμενος δεν ήταν σε θέση να σχηματίσει την πρόθεση εγκατάλειψης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
(Άρθρο 16)
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Προς

Προτίθεται να καταχωρίσω αγωγή για τη λύση του γάμου μου με το/τη σύζυγό μου, που έγινε στην εκκλησία την

Το πλήρες ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του/της συζύγου μου είναι:

.....

Ως λόγους διαζυγίου προτίθεται να επικαλεστώ:

(Να εκθέσετε όλους ή μερικούς από τους λόγους. Δεν απαιτείται λεπτομερής περιγραφή).

1.

2.

3.

Ημερομηνία.....

.....

Πλήρες ονοματεπώνυμο

.....

Πλήρης διεύθυνση